

Dosarul nr. 2ra-306/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. E. Cojocari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetraru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetraru împotriva Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a penalității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ahmed Baloul și menținută hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 23 martie 2018, Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Klassika Asigurări” SA, intervenient accesoriu Andrei Puiu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a penalității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 8 august 2017, în mun. Chișinău str. V. Lupu a avut loc un accident rutier cu implicarea automobilului de model Volvo XC 60 n/î XXXXX, care îi aparține cu drept de proprietate și automobilului de model Mercedes Vito 108D n/î XXXXX, condus de Andrei Puiu.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 939685 din 30 octombrie 2017, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul automobilului de model Mercedes Vito 108D n/î XXXXX, Andrei Puiu.

A menționat că automobilul de model Mercedes Vito n/î XXXXX, condus de persoana răspunzătoare de producerea accidentului, a fost asigurat de

răspundere civilă auto conform poliței de asigurare RCAI 03306230 din 21 iulie 2017, eliberată de CA „Klassika Asigurări” SA.

A precizat că prezenta acțiune constă din trei capete de solicitări - încasarea despăgubirii de asigurare în volum deplin, încasarea penalității legale pentru neachitarea în timp a despăgubirilor de asigurare, încasarea prejudiciului moral pentru faptul neachitării integrale a despăgubirii de asigurare și încălcării termenului de achitare a despăgubirilor de asigurare.

A remarcat că, fiind persoană păgubită prin accidentul rutier, începând cu luna septembrie 2017, de mai multe ori s-a adresat către CA „Klassika Asigurări” SA cu solicitarea de plată a despăgubirilor, dar toate adresările au rămas fără răspuns din partea asigurătorului.

Aproximativ, la 27 decembrie 2017, CA „Klassika Asigurări” SA în mod verbal i-a comunicat că a fost finalizat procesul de evaluare a pagubelor și că daunele aduse prin deteriorarea automobilului au fost evaluate în mărime de 53 673 de lei.

A relatat că la 28 decembrie 2017, s-a adresat cu o cerere scrisă către CA „Klassika Asigurări” SA, prin care a solicitat reexaminarea valorii daunelor ce i-au fost aduse prin deteriorarea automobilului, reieșind din faptul că potrivit raportului de expertiză, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare nr. 1163 din 15 noiembrie 2017, dauna adusă prin deteriorarea automobilului lui de model Volvo VC 60 n/î XXXXX constituie 97 367 de lei.

Ca urmare, prin răspunsul nr. 331 din 12 februarie 2018, CA „Klassika Asigurări” SA i-a comunicat că, potrivit art. 23 alin. (13) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, în caz de dezacord cu valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părțile urmează să menționeze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptățite legal să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor. Astfel, CA „Klassika Asigurări” SA a neglijat raportului de expertiză efectuat de CNEJ nr. 1163 din 15 noiembrie 2017, transmis asigurătorului.

Prin urmare, a fost nevoie să efectueze din cont propriu evaluarea pagubei aduse automobilului.

La 6 februarie 2018, s-a adresat repetat la CA „Klassika Asigurări” SA cu solicitarea de plată a despăgubirilor în care la fel s-a referit la raportul de expertiză efectuat de CNEJ nr. 1163 din 15 noiembrie 2017 și repetat a anexat raportul nominalizat, petrecut, de altfel, în prezența reprezentantului CA „Klassika Asigurări” SA, Simion Șargorovschi.

Prin răspunsul CA „Klassika Asigurări” SA nr. 605 din 13 martie 2018, i-a fost comunicat că potrivit art. 22 din Legea nr. 414/2006, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nicio înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Potrivit art. 22 din Legea nr. 414/2006, în cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabilește în conformitate cu legislația în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ținându-se cont de pretențiile formulate de persoana păgubită, fără a se depăși diferența dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului și valoarea rămasă și limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege. În cuantumul despăgubirilor se includ cheltuielile: d) aferente expertizei tehnice efectuate la cererea păgubitului conform art. 21 alin. (2) sau în temeiul unei hotărâri judecătorești.

Astfel, cheltuielile aferente reprezintă plata pentru expertiză în mărime de 2 100 de lei.

A remarcat că, deoarece la 9 ianuarie 2018, CA „Klassika Asigurări” SA a decontat la contul bancar al lui despăgubiri de asigurarea calculate în sumă de 53 673 de lei, pretențiile în privința despăgubirilor de asigurare sunt în valoare de 45 794 de lei.

Cu referire la prevederile art. 28 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 și art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, a evidențiat că pârâtul datorează penalități rezultate din întârzierea plății despăgubirilor de asigurare pentru perioada 9 noiembrie 2017 – 9 ianuarie 2018 în mărime de 5 968,02 de lei și pentru perioada 10 ianuarie 2018 – 23 martie 2018 în mărime de 3 342,96 de lei, iar în total suma de 9 310,98 de lei.

A subliniat că prejudiciul moral îl solicită nu în legătură cu producerea accidentului rutier, ci în legătură cu acțiunile CA „Klassika Asigurări” SA privind tergiversarea neîntemeiată și ilegală a executării obligațiilor sale asumate prin contract AORC și achitarea parțială a despăgubirii.

Durata examinării cazului de asigurare de aproape 5 luni, plata parțială a despăgubirilor peste această perioadă de timp și numai după intervenire în proces a avocatului, indiscutabil i-au provocat suferințe psihice.

A învederat că însăși fapta imposibilității folosirii automobilului propriu, în legătură cu nerespectarea termenului de plată a despăgubirilor indispensabil provoacă suferințe psihice la proprietar.

Totodată, atitudinea neglijentă a angajaților pârâtului față de obligațiile sale de serviciu, persoană păgubită, comunicarea brutală cu el, față de care are obligații de despăgubire este un motiv al apariției prejudiciului moral.

A mai notat că răspunsurile ilegale, abuzive, cu datele necorespunzătoare realității, necomunicarea despre acțiunile efectuate, neacordarea actelor și întârzierea efectuării lor este o dovadă de culpă gravă și încălcare a legislației în vigoare în domeniul asigurării din partea pârâtului.

Astfel, prejudiciul moral cauzat îl estimează la suma de 10 000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 33/1, 39, 118, 166-167 CPC, art. 3, 7, 15, 16, 19-22, 28 din Lege nr. 414 din 22 decembrie 2006, art. 6 din Lege nr. 407 din 21 decembrie 2006, art. 1398, 1422-1423 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a despăgubirii de asigurare în mărime de 45 794 de lei, a penalității legale de întârziere a plății despăgubirilor de asigurare în mărime de 9 310,98 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei, a taxei de stat în mărime de 1 754 de lei și a altor cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ahmed Baloul și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1163 din 4 decembrie 2017 nu poate fi pus la baza hotărârii judecătorești, deoarece în calculul prejudiciului au fost incluse cheltuielile suplimentare, cum ar fi piesa cu nr. 2 „cheder interior portieră față”, la prețul de 50,08 de euro și piesa cu nr. 14 „panou lateral” la prețul de 636,49 de euro, adică piese care nu se regăsesc în procesul-verbal de constatare a daunelor.

Cât privește argumentele apelantului vizavi de faptul că prima instanță a pus la baza hotărârii un raport de evaluare întocmit de o persoană privată, neacceptată de părți, respingând ca probă raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1163 din 4 decembrie 2017, emițând astfel o hotărâre ilegală, fără a dispune efectuarea unei expertize în modul prevăzut de legislația procesual-civilă, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, pornind de la faptul că părțile nu au avut careva obiecții asupra procesului-verbal de constatare a daunelor nr. 1047, iar evaluarea daunelor poate fi efectuată atât de instituții publice de expertiză judiciară și birouri de experți, cât și de experți individuali, licențiați în domeniu (privati).

Astfel, instanța de apel a conchis că raportul de evaluare a pagubei nr. 1711-8/67 din 10 noiembrie 2017 reflectă calculele făcute în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor, stabilite cu participarea tuturor părților implicate în acest litigiu, fiind întocmit de SRL „Evaluare Plus”, care potrivit bazei de date, desfășoară activitate licențiată de evaluare a bunurilor imobile și (sau) de efectuare a expertizei mărfurilor.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au evidențiat că despăgubirea de asigurare a fost achitată în termen, or având în vedere prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, Ahmed Baloul a depus cerere de despăgubire la data de 2 noiembrie 2017, iar la data de 9 ianuarie 2018, CA „Klassika Asigurări” i-a transferat despăgubirea de asigurare în sumă de 53 673 de lei.

La 30 decembrie 2019, Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetaru a declarat recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încasare din contul intimatului în beneficiul lui a despăgubirii de asigurare în mărime de 45 794 de lei, a penalității legale de întârziere a plății despăgubirilor de asigurare în mărime de 3 342,96 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de

lei, precum și încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei în mărime de 2 100 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei, a taxei de stat în mărime de 1 754 de lei achitată în prima instanță, în mărime de 1 316 de lei achitată în instanța de apel și în mărime de 877 de lei achitată în instanța de recurs.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și emisă cu încălcarea normelor de drept material și procesual.

Decizia instanței de apel nu conține o apreciere și combatere a temeiurilor concrete invocate în apel privind încălcarea normelor procesuale civile prevăzute de art. 118, 122, 148, 149, 239, 372 CPC și normelor materiale prevăzute de art. 21 alin. (4) și (8) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Având în vedere prevederile art. 148 alin. (1) CPC, a considerat recurentul ca fiind greșită poziția instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu referire la forța probantă mai mare a raportului de evaluare a pagubei executat de o companie privată SRL „Evaluare Plus”, decât raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1163 din 4 decembrie 2017 executată de CNEJ.

A subliniat că sunt ilegale și neîntemeiate constatările instanțelor de judecată ierarhic inferioare care au stat la baza respingerii raportului de expertiză nr. 1163 din 4 decembrie 2017 efectuat de CNEJ, precum că expertul, care a efectuat expertiza, a semnat proces-verbal de constatare a daunelor nr. 1047 din 7 noiembrie 2017 și a fost de acord cu acesta.

În acest context, a reiterat că a solicitat audierea lui Vasiliu Postaniuc în instanța de apel în calitate de martor, potrivit art. 372 alin. (1) CPC, cerință care însă a fost respinsă de instanța de apel.

A mai notat că semnătura pe actul de constatare a daunelor nu înseamnă acordul cu acesta.

Cu referire la prevederile art. 21 alin. (4) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, a menționat că semnarea actului de constatare a daunelor, nu poate fi asimilat cu acordul la suma despăgubirii calculate de asigurător.

Așadar, toate circumstanțele enumerate se referă la neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și anume, art. 148, 149, 239, 240, 372 CPC.

Necâtând la faptul că daune suplimentare au fost constatate în prezența asigurătorului, care urma să încheie procesul-verbal suplimentar, prima instanță și instanța de apel nu au verificat nemijlocit un anumit „catalog”, în orice caz, aceste circumstanțe puteau genera doar micșorarea pagubei, dar nu respingerea integrală a raportului de expertiză extrajudiciară nr. 1163 și ca urmare a acțiunii în întregime.

Referitor la respingerea capătului de pretenții privind încasarea penalităților, prima instanță și instanța de apel au conchis că dânsul s-a adresat către asigurător cu o cerere privind achitarea despăgubirilor la data de 2 noiembrie 2017, iar compania de asigurări a achitat despăgubirile la data de 9 ianuarie 2018, astfel considerând că asigurătorul s-a încadrat în termenul de 3 luni stabilit în art. 19 alin. (2) din Legea nr. 414/2006.

În asemenea situație, instanțele de judecată ierarhic inferioare parțial incorect au aplicat prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 414/2006.

A comunicat că, într-adevăr la 5 februarie 2016 a fost modificat alineatul (2) din art. 19 din legea menționată, fiind înlocuită sintagma „informării despre cazul asigurat” cu sintagma „depunerii cererii de despăgubire”.

În solicitarea despăgubirilor, dânsul a indicat perioada și după achitarea parțială a despăgubirilor din data de 9 ianuarie 2018, în partea sumei neachitate în mărime de 45 794 de, ce constituie 3 342,96 de lei.

Prin urmare, cu referire la prevederile art. 240 alin. (3) CPC, a obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu s-au pronunțat și nu au motivat respingerea capătului de pretenții invocate de el.

La 21 ianuarie 2020, în adresa intimaților CA „Klassika Asigurări” SA, Andrei Puiu și avocatului Vladimir Șeremet a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ahmed Baloul, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 190), fiind recepționată de către intimați la data de 23 ianuarie 2020 și 5 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 191-193).

La 20 februarie 2020, CA „Klassika Asigurări” SA a depus referință la recursul declarat de Ahmed Baloul, solicitând respingerea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul Andrei Puiu să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Dragoș Chetaru la data de 6 noiembrie 2019, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 176).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 decembrie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetaru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetraru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetragu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ahmed Baloul, reprezentat de avocatul Dragoș Chetragu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu